

ERGENLERDE MADDE KULLANIMI VE ŞİDDET

Bağımlılık
aklı ve iradeyi
çalışmaz hale getirir.

Madde kullanımı

Gençler çok farklı nedenlerle madde kullanırlar.

- Ergenliğin hedefi güçlü bir kimlik oluşturmaktır. Bu nedenle ergen bağımsızlığını kanıtlamak için madde kullanabilir.
- Erişkin yaşam biçimlerini taklit etmek, ergenlik sürecinde yaşanan zorluklarla baş edebilmek, sosyal bir ortama uyum sağlamak, arkadaşları tarafından kabul edilmek ya da medyanın etkisi ile de gençler madde kullanabilirler.

Madde kullanımı

- Ayrıca, ailelerinin madde kullanımı konusundaki tutum ve davranışları da belirleyici olabilir.
- Kendisi madde kullanmış ya da kullanmakta olan bir ebeveyn çocuğu ile madde kullanımı konusunu konuşmakta zorlanabilir ya da inandırıcı olmayabilir.
- Alkolizmin erkek olma ve birinci veya ikinci derece akrabalarda alkolizm görülmesi gibi genetik özelliklerle de ilgili olduğu gösterilmiştir.

Madde kullanımı

Bireysel risk içeren faktörlere:

- Hiperaktivite, kısa dikkat süresi, bir işi tamamlamada zorluk,
- Çabuk öfkelenme,
- Antisosyal davranışlar,
- Sosyal ilişkilerde zorlanma.

Madde kullanımı

Koruyucu bireysel özellikler:

- Zeki olmak,
- Dindarlık,
- Kendine güven,
- Öz saygı,
- Akademik başarı,
- Sosyal ilişkilerde beceri,
- Yaşama olumlu bakabilme.

Madde kullanımı

Çevresel risk etkenleri

Aile:

- Ebeveynlerin madde kullanımı,
- Aile içi şiddet ve çocuk istismarı,
- Otoriter ya da aşırı müsamahakar aile yapısı,
- Ergenin davranışlarının aile tarafından izlenmemesi ve uygun rehberliğin sağlanamaması,
- Tek ebeveynle yaşama,
- Evde maddeye kolay ulaşabilme.

Madde kullanımı

Çevresel koruyucu etkenler

Aile:

- Aile ile bağların güçlü olması,
- Ailenin ergeni okulda başarılı olabilmesi için desteklemesi,
- Ailenin ergeni gelişimsel düzeyine uygun olarak izlemesi ve rehberlik yapması,
- Aile içi iletişimin iyi olması,

Ergeni özellikle akranlarının madde kullanımı konusundaki baskılarına ve toplumdan kaynaklanan risk etkenlerine karşı koruyucu olabilmektedir.

Madde kullanımı

Çevresel risk etkenleri

Akran grupları:

- Ergenlik döneminde çocuk ailesinden uzaklaşmakta ve akranlarıyla daha fazla vakit geçirmekte, onların normlarını, tutum ve davranışlarını benimsemektedir.
- Bu nedenle madde kullanan bir akran grubunda kendine yer edinebilmek için ya da onların baskılarına direnemediği için ergen madde kullanabilir.

Madde kullanımı

Akran etkisi ile madde kullanımından koruyan etkenler:

- Kendine güven,
- Karar verme becerisi,
- Okulu sevme,
- Akademik başarı,
- Okulda ders dışı etkinliklere katılma,

Madde kullanımı

Toplumsal risk etkenleri

- Maddelere kolay ulaşabilmesi,
- Toplumun kültürel ve ahlaki yapısı,
- Ergenin yaşadığı mahallede madde kullanmanın hoş görülmesi,
- İşsizlik,
- Fakirlik,
- Yaşanan çevrede suç işleme oranının yüksek oluşu,
- Maddenin fazla kullanıldığı bir alt kültür grubuna ait olma,
- Medya.

Madde kullanımı

Toplumsal koruyucu etkenler:

- Medyanın duyarlılığı
- Yasal düzenlemeler önemlidir.

Şiddet

- Şiddet dünyanın her tarafında sıkça görülen ve ergenlik çağı mortalite ve morbidite nedenleri arasında ilk sıralarda yer alan bir halk sağlığı sorunudur.
- Şiddet davranışlarının gelişimini açıklamaya yönelik araştırmalarda çok sayıda biyolojik, genetik, çevresel ve psikolojik etkenler saptanmıştır.

Şiddet

- Sonuç olarak ise, bireylerarası şiddeti açıklayabilecek tek bir etken olmadığı ve pek çok etkenin bir arada farklı boyutlarda etkileşimi sonucu bu davranışların geliştiği kabul edilmiştir.
- Ergenlik döneminde şiddet davranışları gösteren bireylerin önemli bir kısmı erişkin dönemde şiddet davranışları göstermemekte ve suç işlememektedir.

Şiddet

- On üç yaştan öncesinden başlayarak şiddet davranışları gösteren ergenlerin erişkin dönemde de şiddete başvurma ve suç işleme olasılıkları yüksektir.
- On üç yaş civarında şiddet davranışları gösteren ergenlerin ise bu davranışları geçicidir, çoğunlukla heyecan arayışı içindir ve akranları ile bir arada iken görülür.

Şiddet

Gençlerin yaşantısında şiddetin sıklığını belirleyen 5 önemli faktör:

- Medyada şiddete maruz kalmak,
- Silah taşımak,
- Kabadayılık/ zorbalık davranışlarında bulunmak,
- Çetelere katılmak,
- Madde kullanımı olarak sıralanmaktadır.

Şiddet

Bireysel risk etkeni

- Kişilik özellikleri,
- Cinsiyet,
- Hormonlar,
- Düşük doğum tartısı,

Şiddet

- Kurşun vb çevresel toksik maddelere maruz kalma,
- Kafa travmaları ve diğer travmalar,
- Hiperaktivite,
- Zeka geriliği,
- Öğrenme güçlüğü,
- Anksiyete bozukluğu

Şiddet

Bireysel koruyucu etkenler:

- Zeki olmak,
- sosyal problemleri çözme becerisinin iyi olması,
- Kendine güven duygusunun gelişmiş olması
- Optimizm(iyimserlik)

Şiddet

Ailesel risk etkenleri:

- Aile içi şiddet,
- Ailenin dayığı bir disiplin tarzı olarak kullanması,
- Fiziksel ve cinsel istismar,
- Ebeveynlerin ergeni uygun şekilde izlememesi,
- Aile ile bağların zayıf olması,
- Tek ebeveynle yaşama,
- Ailenin alt sosyoekonomik gruptan olması,
- Ebeveynlerden birinin veya ikisinin madde bağımlısı olması,
- Antisosyal ebeveynler,
- Annenin ergenlik yaşında doğum yapmış olması.

Şiddet

Ailesel koruyucu etkenler:

- Aile bireyleri arasındaki iletişimin iyi olması,
- Ergeni gelişim düzeyine uygun olarak izleyen, destekleyen ve rehberlik eden ebeveynlerin varlığı,
- Çocuk sayısının az olması.

Şiddet

Toplumsal risk etkenleri:

- Ergenin kalabalık, eğitim düzeyi düşük, yasa dışı maddelere ve silahlara kolay ulaşılabilen ve şiddeti bireylerarası sorunları çözmede kabul edilebilir bir yöntem olarak gören bir çevrede yaşamaması.

Şiddet

- Toplumun demografik yapısının ve kültürel değerlerinin göç gibi nedenlerle hızla değişmesi,
- Toplumda gelir dağılımının dengesiz oluşu,
- Medya:

Medyada şiddete maruz kalma ergenlerin antisosyal davranışlar gösterme olasılığını artırmaktadır.

Medyada şiddete maruz kalan ergenler şiddetin olumsuz sonuçlarına karşı duyarsızlaşmakta ve şiddeti eğlenmek ya da bireylerle sorunları çözmek için kullanabilmektedirler.

Şiddet

Toplumsal koruyucu etkenler:

- Medyadaki yayınlarla ilişkili yasal düzenlemelerin yapılması,
- Yasa dışı maddelere ve silahlara ulaşabilme ile ilişkili yasal düzenlemelerin yapılması,
- Gelir dağılımındaki adaletsizliğin ortadan kaldırılması,
- Ergenlerin boş zamanlarını geçirebilecekleri, spor yapabilecekleri ve hobiler edinebilecekleri merkezlerin yaygınlaştırılması,
- Kreş ve bakımevlerinin artırılması,
- Okulların fiziki özelliklerinin iyileştirilmesi.